EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 1.3.2024.
COM(2024) 105 final

2024/0058 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Euratoma na Konferenciji o Energetskoj povelji

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ovaj se prijedlog odnosi na odobrenje Vijeća Odluke Komisije o stajalištu koje trebaju zauzeti države članice u pitanjima obuhvaćenima Ugovorom o Euratomu na Konferenciji o Energetskoj povelji u vezi s predviđenim donošenjem predloženih izmjena Ugovora o Energetskoj povelji i odobrenjem: i. predloženih izmjena i preinaka prilogâ Ugovoru o Energetskoj povelji, ii. predloženih izmjena Dogovorâ, izjava i odluka i iii. odluke o stupanju na snagu i privremenoj primjeni izmjena Ugovora o Energetskoj povelji i izmjena/preinaka njegovih priloga. Izmjene Ugovora o Energetskoj povelji i dodatna odobrenja treba istodobno donijeti Konferencija o Energetskoj povelji.

Ugovor o Energetskoj povelji

Ugovor o Energetskoj povelji (ECT) multilateralni je sporazum o trgovini i ulaganjima koji se primjenjuje na energetski sektor a potpisan je 1994. i stupio je na snagu 1998. ECT sadržava odredbe o zaštiti ulaganja, trgovini i provozu energetskih materijala i proizvoda te mehanizmima za rješavanje sporova. ECT-om se uspostavlja i okvir za međunarodnu suradnju u području energetike između njegovih ugovornih stranaka. Europska unija stranka je ECT-a, zajedno s Euratomom[1] i većinom država članica EU-a te Japanom, Ujedinjenom Kraljevinom, Švicarskom, Turskom i većinom zemalja zapadnog Balkana i bivšeg SSSR-a, uz iznimku Rusije[2] i Bjelarusa[3]. Europska komisija podnijela je 7. srpnja 2023. Prijedlog odluke Vijeća o povlačenju Euratoma iz ECT-a. Taj se prijedlog sada razmatra u Vijeću.

Konferencija o Energetskoj povelji

Konferencija o Energetskoj povelji upravljačko je tijelo i tijelo za donošenje odluka za Energetsku povelju, a osnovana je Ugovorom o Energetskoj povelji. Sve države ili organizacije za regionalnu gospodarsku integraciju (na primjer EU i Euratom) koje su potpisale ECT ili su mu pristupile članice su Konferencije, koja se redovito sastaje kako bi se raspravljalo o pitanjima koja utječu na energetsku suradnju među potpisnicima ECT-a, preispitala provedba odredaba ECT-a i Protokola o energetskoj učinkovitosti i povezanim okolišnim aspektima te razmotrili mogući novi instrumenti i zajedničke aktivnosti u okviru Energetske povelje. Konkretno, Konferencija o Energetskoj povelji donosi tekstove izmjena Ugovora o Energetskoj povelji i odobrava izmjene i tehničke izmjene prilogâ ECT-u. Prilikom glasovanja o predloženim izmjenama teksta Ugovora o Energetskoj povelji Konferencija o Energetskoj povelji donosi odluku o donošenju izmjena jednoglasnom odlukom ugovornih stranaka koje su prisutne i glasuju. EU i Euratom imaju broj glasova jednak broju njihovih država članica koje su ugovorne stranke ECT-a, pod uvjetom da EU i Euratom ne ostvaruju svoje pravo glasa ako njihove države članice ostvaruju svoje pravo glasa i obrnuto.

Odluke koje treba donijeti na Konferenciji o Energetskoj povelji

---

[1] Odluka Vijeća i Komisije 98/181/EZ, EZUČ, Euratom od 23. rujna 1997. o sklapanju, od strane Europskih zajednica, Ugovora o Energetskoj povelji i Protokola uz Energetsku povelju o energetskoj učinkovitosti i povezanim okolišnim aspektima (SL L 69, 9.3.1998., str. 1.–116.).

[2] Na izvanrednoj Konferenciji o Energetskoj povelji održanoj 24. lipnja 2022. Ruskoj Federaciji ukinut je status promatrača.

[3] Na izvanrednoj Konferenciji o Energetskoj povelji održanoj 24. lipnja 2022. ukinut je status promatrača Bjelarusu i privremena primjena Ugovora o Energetskoj povelji u Bjelarusu.

Nakon 33. sastanka Konferencije o Energetskoj povelji 22. studenoga 2022. očekuje se da će Konferencija tijekom 2024. ugovornim strankama ponovno predložiti donošenje četiriju odluka povezanih s modernizacijom ECT-a. Te će se odluke donositi istodobno kako bi se:

– donijele predložene izmjene teksta ECT-a;

– odobrile predložene izmjene i preinake prilogâ ECT-u;

– odobrile predložene izmjene Dogovorâ, izjava i odluka; i

– odobrila odluka o stupanju na snagu i privremenoj primjeni izmjena teksta ECT-a i izmjena/preinaka njegovih priloga.

Budući da od 1990-ih nije bilo znatnog ažuriranja ECT-a, ECT je sve više zastarijevao. Također je rezultirao neobično velikim brojem sudskih sporova, pri čemu su države članice EU-a bile glavni cilj potraživanja ulagača, od kojih većina ima sjedište u drugim državama članicama EU-a. Stoga je u studenome 2018. pokrenut postupak modernizacije. Na Konferenciji o Energetskoj povelji prvi je put odobren popis tema za raspravu, uglavnom u vezi s odredbama koje se odnose na zaštitu ulaganja. EU je zatim predložio ukidanje zaštite za ulaganja u fosilna goriva.

Nakon 15 krugova multilateralnih pregovora održanih od srpnja 2019. do lipnja 2022. na izvanrednoj konferenciji o Energetskoj povelji održanoj 24. lipnja 2022. u Bruxellesu postignut je „načelni dogovor” o zatvaranju pregovora. Revidirani tekst Ugovora o Energetskoj povelji i njegovi prilozi potom su podvrgnuti pravnoj reviziji. Nakon toga, konačni nacrti odluka koji sadržavaju revidirane tekstove proslijeđeni su 19. kolovoza 2022. svim ugovornim strankama, uključujući EU, Euratom i sve države članice EU-a koje su ugovorne stranke ECT-a.

Odluke povezane s modernizacijom ECT-a podlijegat će jednoglasnom odlučivanju. Ako glasovanje bude uspješno, odluke o modernizaciji Ugovora o Energetskoj povelji smatrat će se „donesenima” na Konferenciji o Energetskoj povelji. To će donošenje potaknuti naknadne postupke ratifikacije, privremene primjene i mogućeg stupanja na snagu različitih elemenata paketa reformi.

Privremena primjena izmjena ECT-a i drugih elemenata modernizacije bit će uređena odlukom o stupanju na snagu i privremenoj primjeni izmjena teksta ECT-a i izmjena/preinaka njegovih priloga. U skladu s tom odlukom sve će ugovorne stranke od fiksnog datuma nakon donošenja automatski privremeno primjenjivati modernizaciju. Nadalje, svaka ugovorna stranka može depozitaru (Portugal) dostaviti izjavu da ne može prihvatiti privremenu primjenu izmjena ECT-a, čime se svakoj ugovornoj stranci omogućuje izuzeće od privremene primjene. Tajništvo ECT-a objavljuje takve izjave. Čak i ako ugovorna stranka prvotno da takvu izjavu, ona može u bilo kojem trenutku ponovno povući izjavu, uz mogućnost da privremeno primijeni modernizaciju ECT-a u kasnijem trenutku.

Ovim prijedlogom odobrenja Vijeća Odluke Komisije na temelju članka 101. Ugovora o Euratomu želi se utvrditi stajalište koje države članice trebaju zauzeti na Konferenciji o Energetskoj povelji, koje treba izraziti na sastanku ili u pisanom postupku, ovisno o slučaju, u vezi s prethodno opisanim odlukama.

Komisija istodobno predlaže donošenje sporazuma između Europske unije, Euratoma i država članica o tumačenju ECT-a. Taj bi sporazum osobito trebao sadržavati potvrdu da klauzula kao što je članak 26. ECT-a prije nije mogla, niti može sada ni u budućnosti, služiti kao pravna osnova za arbitražni postupak koji pokreće ulagatelj iz jedne države članice u vezi s ulaganjima u drugoj državi članici te da se klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti predviđena u članku 47. stavku 3. ECT-a ne može proširiti, niti se namjerava proširiti, na

takve postupke. Trebalo bi utvrditi i obveze država članica u slučaju da su uključene u arbitražni postupak na temelju zahtjeva u skladu s člankom 26. ECT-a.

U skladu s dosljednim tumačenjem EU-a ECT se ne primjenjuje, niti je bila namjera da se primjenjuje, na sporove između države članice i ulagača iz druge države članice u vezi s ulaganjem koje je potonji izvršio u prvoj državi članici. To je tumačenje posebno potvrdio Sud Europske unije u svojoj presudi u predmetu Komstroy. Međutim, arbitražni sudovi smatrali su, a i dalje smatraju, da ih presude Suda EU-a ne obvezuju. Kako bi se spriječilo da sudovi i dalje prihvaćaju nadležnost u takvim sporovima, valja izričito i nedvosmisleno ponoviti vjerodostojno tumačenje ECT-a. Najprikladniji je način da se to učini sporazumom u skladu s međunarodnim običajnim pravom, kako je kodificirano u Bečkoj konvenciji o pravu međunarodnih ugovora.

Iako će se tim sporazumom kodificirati tumačenje EU-a i njegovih država članica u zasebnom instrumentu međunarodnog javnog prava (što je moguće zbog bilateralne prirode obveza), modernizacija ECT-a uključit će se u sam tekst i s pomoću klauzule „radi veće sigurnosti”, pri čemu sve ugovorne stranke razumiju da se njegov članak 26. ne primjenjuje unutar EU-a. Oba će elementa pomoći u uklanjanju svih nejasnoća i uklanjanju sadašnjih ili budućih rizika arbitraže unutar EU-a u skladu s ECT-om uz potreban stupanj pravne sigurnosti.

Stajalište koje treba zauzeti

Komisija predlaže da u pitanjima obuhvaćenima Ugovorom o Euratomu države članice koje su stranke Ugovora o Energetskoj povelji na sastanku Konferencije o Energetskoj povelji ili u pisanom postupku, ovisno o slučaju, zauzmu stajališta opisana u točkama od 1. do 4. u nastavku.

U vezi s donošenjem predložene izmjene teksta Ugovora o Energetskoj povelji

Predložene izmjene teksta Ugovora o Energetskoj povelji sastoje se od znatnih poboljšanja kojima će se ECT stvarno uskladiti s modernim standardima zaštite ulaganja i stajalištima EU-a u drugim forumima (npr. UNCITRAL[4]). Izmjenama će se ECT uskladiti i s pristupom EU-a zaštiti ulaganja u nedavno dogovorenim sporazumima o slobodnoj trgovini i ulaganjima.

Konkretno, izmijenjeni ECT sadržava:

– **nove odredbe o zaštiti ulaganja, u skladu s modernim standardima i stajalištima EU-a**, kojima se potvrđuje pravo ugovornih stranaka da poduzmu mjere za postizanje legitimnih ciljeva politike („**pravo na regulaciju**”), među ostalim u pogledu borbe protiv klimatskih promjena; Zaštitit će se samo ulagači sa stvarnim gospodarskim interesom, pri čemu se fiktivnim poduzećima (eng. mailbox companies[5]) ne pruža zaštita;

– **nove odredbe o rješavanju sporova**, zaštiti ugovornih stranaka od neosnovanih tužbi, predviđanju sigurnosti za troškove i uvođenju visoke razine transparentnosti u postupke;

– **nove odredbe o održivom razvoju**, posebno o klimatskim promjenama, prelasku na čistu energiju i osiguravanju provedivog mehanizma u slučaju neusklađenosti, na način koji prije toga nije postignut nijednim multilateralnim ugovorom o ulaganjima;

[4] Komisija Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovačko pravo.

[5] Fiktivna poduzeća su poduzeća koja imaju poslovnu adresu u ugovornoj stranci ECT-a, a nemaju stvarnu gospodarsku djelatnost u toj ugovornoj stranci i traže samo zaštitu u skladu s ECT-om.

– uz to, EU je osigurao odredbe za organizacije za regionalnu gospodarsku integraciju (kao što je EU) kojima se izričito potvrđuje da **arbitražu u slučaju ulaganja unutar EU-a nije moguće uključiti u ECT**[6], u skladu sa sudskom praksom Suda EU-a[7];

– **znatna pojašnjenja o odredbama povezanima s provozom** kako bi se u obzir uzeli zahtjevi integriranih energetskih tržišta s pravima pristupa trećih strana, primjerice u EU-u, bez stvaranja novih obveza za EU[8];

– **ažuriranu definiciju gospodarske aktivnosti u energetskom sektoru**, kojom se, zajedno s prilozima EM/EM I, EQ/EQ I i NI (vidjeti točku 2. u nastavku), omogućuje da se zaštita ulaganja u EU-u uskladi s ciljevima EU-a.

Donošenje izmjena teksta ECT-a u načelu nema pravne učinke. Prema međunarodnom pravu, ono nije istovjetno potpisivanju, nego parafiranju dogovorenog teksta.

Stoga Komisija predlaže da u pitanjima obuhvaćenima Ugovorom o Euratomu države članice na Konferenciji o Energetskoj povelji zauzmu stajalište da se ne sprečava **donošenje** predloženih izmjena ECT-a.

U vezi s odobravanjem predloženih izmjena i preinaka prilogâ

Člankom 34. stavkom 3. točkom (m) ECT-a predviđa se pojednostavnjeni postupak kojim se Konferencija ovlašćuje za donošenje izmjena prilogâ ECT-u. Predloženim izmjenama prilogâ ECT-u (CC 761) uvodi se bitna promjena u postojeći Ugovor: isključivanje, s pomoću **Priloga NI**, **određenih energetskih materijala, proizvoda i aktivnosti iz područja primjene zaštite ulaganja iz dijela III. ECT-a** Kao rezultat toga, EU je dobio pravo na izuzeće iz zaštite ulaganja u EU-u kako slijedi:

– isključivanje zaštite za **sva nova ulaganja u fosilna goriva u EU-u na određeni datum nakon donošenja**, pri čemu je prijelazno razdoblje za elektrane na plin koje su spremne za pogon na vodik/niskougljični plin i infrastrukturu koja emitira manje od 380 g CO2/kWh u načelu do 31. prosinca 2030., a do 15. kolovoza 2033. ako zamjenjuju postrojenja na ugljen, treset ili naftni škriljavac;

– isključivanje zaštite **za sva postojeća ulaganja u fosilna goriva u EU-u 10 godina nakon stupanja na snagu (ili početka privremene primjene) izmjena ECT-a**, a najkasnije do 31. prosinca 2040.;

– zaštita samo **vodika i sintetičkih goriva koji potječu iz obnovljivih izvora ili su niskougljični**;

– isključivanje zaštite za aktivnosti **hvatanja, upotrebe i skladištenja ugljika**.

Predloženim izmjenama **područje primjene ECT-a usklađuje se i s novim okruženjem tehnologija iz obnovljivih izvora i niskougljičnih tehnologija potrebnih za prelazak na zelenu energiju**. **To će se postići izmjenama Priloga EM/EMI** (dodavanje novih energetskih materijala i proizvoda, npr. vodika i izvedenih goriva kao što su amonijak i

---

6 Takve su tražbine predstavljale veliku većinu zahtjeva prema državama članicama EU-a u posljednjem desetljeću, unatoč stajalištu Komisije, koje je potvrdio Sud EU-a, da se pravom EU-a isključuje arbitraža ako je riječ o ulaganjima unutar EU-a.

7 Predmet C-284/16 *Slovačka Republika protiv Achmea BV*, 6. ožujka 2018. i C-741/19 *Republika Moldova protiv Komstroy LLC*, 2. rujna 2021.

8 Važno je napomenuti da su nove obveze povezane s pristupom trećih strana, mehanizmima raspodjele kapaciteta i tarifama obveze „najvećih mogućih napora”, koje „podliježu” zakonima i propisima EU-a te bi se stoga morale poštovati samo ako se njima ne zadire u pravni okvir EU-a i međunarodne obveze EU-a.

metanol, biomasa, bioplin i sintetička goriva) **i Priloga EQ/EQ I** (dodavanje nove energetske opreme, npr. raznih izolacijskih materijala i višestrukog izolacijskog stakla).

Osim toga, sastavljeni su novi prilozi radi provedbe **načela uzajamnosti**, prema kojem ugovorne stranke ne mogu biti prisiljene zaštititi ulaganja drugih ugovornih stranaka ako su te druge ugovorne stranke isključile ta ulaganja uz pomoć Priloga NI, bilo neprimjenom mehanizma za rješavanje sporova između ulagača i države iz članka 26. ECT-a (**novi Prilog IA-NI**) ili cijelog dijela III. o zaštiti ulaganja (**novi Prilog NPT**). Nuklearna energija, koja je uključena u trenutačno područje primjene Ugovora, ostaje uključena i nakon izmjena prilogâ, posebno Priloga NI, bez ikakvih izmjena ili preinaka.

Stoga Komisija predlaže da države članice na Konferenciji o Energetskoj povelji zauzmu stajalište da se ne sprečava **odobravanje** predloženih izmjena i preinaka prilogâ ECT-u.

U vezi s odobravanjem predloženih izmjena Dogovorâ, izjava i odluka

Izmjene uvedene u Dogovore, izjave i odluke odnose se na ispravke zastarjelih odredbi (npr. zamjena riječi „Europske zajednice” s „Europska unija, Europska zajednica za atomsku energiju”) te dodatna pojašnjenja teksta Ugovora o energetskoj povelji (npr. pojašnjenje da „subvencija” uključuje „državnu potporu” kako je definirana u pravu EU-a). Odobrenjem takvih izmjena Dogovorâ, izjava i odluka dodatno će se pojasniti i precizirati tekst Ugovora o Energetskoj povelji.

Stoga Komisija predlaže da države članice na Konferenciji o Energetskoj povelji zauzmu stajalište da se ne sprečava **odobravanje** predloženih izmjena Dogovorâ, izjava i odluka.

U vezi s odobravanjem odluke o stupanju na snagu i privremenoj primjeni izmjena teksta ECT-a i izmjena/preinaka njegovih priloga

Konferencija će odobriti odluku kojom se predviđaju sljedeći načini stupanja na snagu i privremena primjena predloženih izmjena ECT-a i izmjena njegovih priloga:

– **izmjene teksta ECT-a** stupit će na snagu u skladu s člankom 42. stavkom 4. ECT-a. To znači da će izmjene stupiti na snagu nakon što ih ratificiraju tri četvrtine ugovornih stranaka. Uz to, odlukom se predviđa da će sve ugovorne stranke privremeno primjenjivati izmjene automatski, osim ako podnesu izjavu da to ne mogu učiniti;

– **izmjene odjeljka C Priloga NI,** koje među ostalim sadržavaju pravila za prijelazno razdoblje od 10 godina za ukidanje zaštite postojećih ulaganja u fosilna goriva u EU-u, **i izmjene drugih priloga**: te će izmjene stupiti na snagu kada izmjene ICT-a stupe na snagu (vidjeti gore). Sve ugovorne stranke automatski će privremeno primjenjivati izmjene odjeljka C Priloga NI i izmjene drugih priloga, osim ako daju suprotnu izjavu (vidjeti prethodno navedeno);

– **izmjene odjeljka B Priloga NI**, koje među ostalim sadržavaju pravila kojima se predviđa isključenje novih ulaganja u fosilna goriva iz zaštite u EU-u, automatski će stupiti na snagu bez daljnje ratifikacije na datum koji se na Konferenciji navede;

– **izmjene Dogovorâ, izjava i odluka** stupit će na snagu na dan donošenja u mjeri u kojoj se odnose na ispravke zastarjelih upućivanja. Ostale izmjene stupit će na snagu kada izmjene ECT-a stupe na snagu. U međuvremenu će se privremeno primjenjivati na isti način kao i izmjene ECT-a.

Načini stupanja na snagu i privremene primjene izmjena ECT-a i odjeljka C Priloga NI, kao i izmjene drugih priloga, u skladu su s odredbama izvornog ECT-a u pogledu stupanja na snagu i privremene primjene. Osim toga, EU je postigao da odjeljak B Priloga NI automatski stupi

na snagu na dan naveden u odluci Konferencije, čime se osigurava datum stupanja na snagu izuzeća EU-a za nova ulaganja u fosilna goriva.

Stoga Komisija predlaže da u pitanjima obuhvaćenima Ugovorom o Euratomu države članice na Konferenciji o Energetskoj povelji zauzmu stajalište da ne sprečavaju **odobravanje** odluke o stupanju na snagu i privremenoj primjeni izmjena teksta ECT-a i izmjena/preinaka njegovih priloga.

Imajući na umu da je Europska komisija iznijela prijedloge Odluke o povlačenju EU-a i Euratoma iz ECT-a, očekuje se da Europska unija i Euratom, iako su i dalje ugovorne stranke ECT-a u trenutku glasovanja o navedenim odlukama Konferencije o Energetskoj povelji, neće biti prisutni niti glasovati. Stoga se ovim prijedlogom utvrđuje stajalište koje na sastanku Konferencije o Energetskoj povelji države članice koje su i dalje ugovorne stranke ECT-a trebaju zauzeti ako odluče sudjelovati ili u pisanom postupku, ovisno o slučaju. Ovim se ne dovodi u pitanje podjela nadležnosti između Unije i njezinih država članica.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Načela

U Ugovoru o Euratomu nema odredbe koja odgovara članku 218. stavku 9. UFEU-a za odluke Vijeća o utvrđivanju stajališta koja treba zauzeti u ime Unije tijelo osnovano na temelju sporazuma, kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke. Kada tijelo osnovano sporazumom koji je sklopio Euratom, kao što je Ugovor o Energetskoj zajednici, donosi akte koji proizvode pravne učinke, primjenjuju se postupci predviđeni člankom 101. Ugovora o Euratomu.

Člankom 101. prvim stavkom Ugovora o Euratomu propisuje se sljedeće: „Zajednica može, u okviru svoje nadležnosti, preuzimati obveze sklapanjem sporazuma ili ugovora s trećom državom, međunarodnom organizacijom ili državljaninom treće države”.

Člankom 101. drugim stavkom Ugovora o Euratomu propisuje se sljedeće: „O spomenutim sporazumima ili ugovorima pregovara Komisija u skladu s direktivama Vijeća; njih sklapa Komisija, uz odobrenje Vijeća koje odlučuje kvalificiranom većinom.”

Primjena na ovaj predmet

Ugovor o energetskoj povelji međunarodni je sporazum čija je stranka, među ostalima, Euratom.

Na Konferenciji o Energetskoj povelji 22. studenoga 2022. donijet će se akti koji proizvode pravne učinke. Ti će akti biti obvezujući na temelju međunarodnog prava. Stoga, u skladu s člankom 101. stavkom 2. Ugovora o Euratomu, one podliježu odobrenju Vijeća kvalificiranom većinom.

Odluke koje treba donijeti Konferencija o Energetskoj povelji kako bi se odobrile predložene izmjene i preinake prilogâ ECT-u (CC 761) te kako bi se odobrile predložene izmjene Dogovorâ, izjava i odluka (CC 762) akti su koji proizvode obvezujuće pravne učinke u skladu s međunarodnim pravom. To je zato što se ECT-om Konferenciji o Energetskoj povelji dodjeljuje ovlast za izmjenu prilogâ te Dogovorâ, izjava i odluka ECT-u bez potrebe da ih ugovorne stranke naknadno ratificiraju. U skladu s člankom 48. ECT-a, prilozi i odluke sastavni su dio Ugovora.

Odluka koju treba donijeti Konferencija o Energetskoj povelji o odobrenju odluke o stupanju na snagu i privremenoj primjeni izmjena teksta ECT-a i izmjena/preinaka njegovih priloga akt je koji proizvodi obvezujuće pravne učinke u skladu s međunarodnim pravom jer obvezuje ugovorne stranke da na dogovoreni datum privremeno primjenjuju izmijenjeni tekst ECT-a i izmjene određenih dijelova njegovih priloga ako se na vrijeme ne podnese suprotna izjava.

Odluka koju Konferencija o Energetskoj povelji treba donijeti o donošenju predloženih izmjena teksta ECT-a u konkretnim okolnostima ovog slučaja akt je koji proizvodi obvezujuće pravne učinke u skladu s međunarodnim pravom jer se treba donijeti istodobno s odlukom o stupanju na snagu i privremenoj primjeni izmjena teksta ECT-a (vidjeti prethodno navedeno), kojim se ugovorne stranke obvezuju da te izmjene privremeno primjenjuju na dogovoreni datum ako se na vrijeme ne podnese suprotna izjava.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 101. stavak 2. Ugovora o Euratomu jer Ugovor o Euratomu ne sadržava odredbu koja odgovara članku 218. stavku 9. UFEU-a za odluke o utvrđivanju stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma.

Objava predviđenih akata

Budući da će se odlukama Konferencije o Energetskoj povelji izmijeniti prilozi ECT-u, primjereno ih je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

2024/0058 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Euratoma na Konferenciji o Energetskoj povelji

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 101. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Ugovor o Energetskoj povelji („Sporazum”) sklopila je Europska zajednica za atomsku energiju („Euratom”) Odlukom Vijeća i Komisije 98/181/EZ, EZUČ, Euratom od 23. rujna 1997. o sklapanju, od strane Europskih zajednica, Ugovora o Energetskoj povelji i Protokola uz Energetsku povelju o energetskoj učinkovitosti i povezanim okolišnim aspektima (SL L 69, 9.3.1998., str. 1.–116.), a stupio je na snagu 16. travnja 1998.

(2) Budući da od 1990-ih nije bilo znatnog ažuriranja Sporazuma, Sporazum je sve više zastarijevao.

(3) U skladu s člankom 34. Sporazuma, Konferencija o Energetskoj povelji donosi tekstove izmjena Sporazuma i odobrava izmjene i tehničke izmjene prilogâ Sporazumu.

(4) Konferencija o Energetskoj povelji treba donijeti predložene izmjene Ugovora o Energetskoj povelji i odobriti: i. predložene izmjene i preinake prilogâ Ugovoru o Energetskoj povelji, ii. predložene izmjene Dogovorâ, izjava i odluka i iii. odluku o stupanju na snagu i privremenoj primjeni izmjena Ugovora o Energetskoj povelji i izmjena/preinaka njegovih priloga. Očekuje se da će Konferencija predložene izmjene ponovno podnijeti radi donošenja tijekom 2024., bilo na sastanku ili u pisanom postupku.

(5) Primjereno je utvrditi stajalište koje trebaju zauzeti države članice koje su ugovorne stranke Ugovora o Energetskoj povelji. Time se ne dovodi u pitanje podjela nadležnosti između Euratoma i država članica.

(6) Europska komisija istodobno je podnijela prijedloge odluka o povlačenju EU-a i Euratoma iz Sporazuma, koje treba donijeti zajedno s ovim prijedlogom.

(7) Budući da su područja obuhvaćena Ugovorom o Energetskoj povelji u velikoj mjeri u isključivoj nadležnosti Unije i Euratoma, države članice ne mogu ostati ugovorne stranke Ugovora o Energetskoj povelji nakon povlačenja Unije i Euratoma, osim ako ih Unija i Euratom za to ovlaste. Stoga, nakon što povlačenje Unije i Euratoma iz Ugovora o Energetskoj povelji stupi na snagu i ako od Unije i Euratoma ne dobiju odobrenje da ostanu ugovorne stranke, države članice morat će se povući iz Ugovora o Energetskoj povelji u razumnom roku,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Vijeće odobrava sljedeće stajalište koje u pitanjima obuhvaćenima Ugovorom o Euratomu trebaju zauzeti države članice koje su ugovorne stranke Ugovora o Energetskoj povelji na Konferenciji o Energetskoj povelji:

(a) ne sprečavati da Konferencija donese predložene izmjene Ugovora o Energetskoj povelji;

(b) ne sprečavati odobravanje predloženih izmjena i preinaka prilogâ Ugovoru o Energetskoj povelji;

(c) ne sprečavati odobravanje predloženih izmjena Dogovorâ, izjava i odluka; i

(d) ne sprečavati odobravanje odluke o stupanju na snagu i privremenoj primjeni izmjena Ugovora o Energetskoj povelji i izmjena/preinaka njegovih priloga.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik